

Forslag til folketingsbeslutning om betalt frihed til uddannelse.

Af Jytte Andersen (S) m.fl.

(Fremsat 21/4 83).

Den fg. formand (Povl Brøndsted):

Inden jeg åbner forhandlingerne, skal jeg gøre opmærksom på, at der i B 97 under bemærkningerne på side 2, 2. spalte, nederst i 1. afsnit under 1 er en trykfejl, som kan afspore forhandlingen. Der står her:

»For at lave en gratis indkøring af den betalte frihed til uddannelse«. Der skal stå: »For at lave en gradvis indkøring af den betalte frihed.«

Jeg beder om, at denne rettelse bevirker, at vi ikke får en unyttig debat forårsaget af denne trykfejl eller skrivefejl.

Jeg skal gøre opmærksom på, at der er dobbelt taletid, dvs. 10 minutter til ordførerne og 30 til arbejdsministeren.

Forhandling

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Den 7. april i år behandlede vi her i folketingsalen et beslutningsforslag for det radikale venstre om et 10 punkts program for voksenundervisning og folkeoplysning. I dette program indgik et forslag om oprettelse af en uddannelsesfond og gradvis uddannelsesorlov til alle.

Nu har såvel SF som socialdemokratiet fremsat beslutningsforslag om det samme spørgsmål, som i mangt og meget minder om det radikale forslag. Jeg skal ikke her forsøge at gætte på, hvorfor de to partier hver for sig har villet fremsætte deres eget forslag; det havde måske været mere naturligt, om forskelle i synspunkterne var blevet fremført i forbindelse med behandlingen af det forslag, vi allerede har.

I øvrigt skal jeg til indledning kun sige, at regeringens holdning til disse spørgsmål naturligvis er den samme som for en måned siden, og at jeg derfor vil gøre mit indlæg kort og ikke behøver at bruge 30 minutter.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at der bør satses på uddannelse som et væsentligt element i vort samfund. Vi har behov for uddannelse og videreuddannelse for at kunne leve op til de ændrede krav, der stilles til os både på arbejdsmarkedet og i samfundet i det hele taget. Hele den side af sagen

kan vi ikke blive uenige om, og dér, hvor vore veje skilles, er i spørgsmålet om betalt uddannelsesorlov og grundlaget og betingelserne herfor.

Under behandlingen af et tidligere forslag fra SF om det samme spørgsmål den 24. marts 1982 udtalte den daværende undervisningsminister, fru Dorte Bennedsen, bl.a. følgende (Folketingstidende 1981-82, 2. samling, sp. 4365):

»Efter regeringens opfattelse er det imidlertid helt afgørende, at arbejdsmarkedets parter får mulighed for selv at vurdere og tage stilling til en sådan uddannelsesreform, f.eks. i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger med henblik på fastlæggelse af en overenskomstmæssig ret til betalt frihed til uddannelse efter nærmere givne retningslinjer.

Efter regeringens opfattelse bør staten endvidere ikke bidrage til finansieringen af selve uddannelsesfriheden.«

Jeg vil gerne gøre disse ord til mine. Spørgsmålet om tilvejebringelse af midler til en løngodtgørelsesordning er et spørgsmål, som må afgøres ved forhandling mellem arbejdsmarkedets parter. Det samme gælder spørgsmålet om, hvorvidt der skal gives frihed til uddannelse, og på hvilke betingelser dette i givet fald skal ske.

Det er min overbevisning, at en reform af denne art, hvis administration de faglige organisationer, respektive arbejdstagerne, ifølge forslagsstillerne også skal inddrages i, får den bedste udformning, hvis de faglige organisationer selv forhandler sig til rette med arbejdsgiverne om ordningens udformning.

Jeg erindrer i denne forbindelse om, at lønmodtagerorganisationerne ved de netop overståede overenskomstforhandlinger end ikke havde rejst et sådan krav. Det forstår jeg sådan set godt i lyset af de stramme økonomiske betingelser, der gør sig gældende i disse år. Men så er det også ret utroligt, at der nu af partier her i folketinget lægges op til en lovgivning, som sætter sig ud over, hvad arbejdsmarkedets parter har været enige om i denne omgang.

Der er i øvrigt en vigtig forskel på SFs og socialdemokratiets forslag. SF har øjensynlig troet, at socialdemokratiet mente, hvad de dengang sagde, nemlig at staten ikke burde finansiere uddannelsesfriheden, og i SFs forslag lægges der derfor nu op til, at arbejds-